

Risicoscan Paratuberculose

Hieronder kunt u invullen welke managementmaatregelen u op uw bedrijf toepast. Als u alle vragen langsloopt en invult, kunt u aan het einde zien hoe groot het risico op in- en versleep van Paratbc is op uw bedrijf. Hoe hoger de score, hoe groter het risico. U kunt ook bekijken wat er met het ingeschatte risico gebeurt door enkele antwoorden te veranderen, zo kunt u wat situaties simuleren. U kunt [hier](#) een leeg invulformulier downloaden als pdf-bestand. Deze risicoscan is mogelijk gemaakt door Faculty of Life Sciences, University of Copenhagen/Danish Cattle Federation. Voor meer informatie over Paratbc kijk op www.paratuberculose.nl
Veel succes!

Afkalfomgeving

1.1 Koeien kalven af buiten de reguliere afkalfruimte	☒ Gebeurt nooit ☐ Gebeurt minder dan 1 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt 1 tot 3 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt meer dan 5 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt altijd
1.2 Meerdere kalfkoeien in de afkalfruimte	☒ Gebeurt nooit ☐ Gebeurt minder dan 1 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt 1 tot 3 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt meer dan 5 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt altijd
1.3 Ophoping van de mest in de afkalfruimte	☒ Gebeurt nooit ☐ Mest wordt dagelijks verwijderd. Kleine hoeveelheden mest zichtbaar ☐ Mest wordt 1 tot 2 keer per week verwijderd. Er blijft zichtbaar mest aanwezig. ☐ Mest wordt 1 tot 2 keer per week verwijderd. Grotere hoeveelheden mest blijven zichtbaar aanwezig. ☐ Mest wordt tot 1 keer per maand verwijderd. Grote hoeveelheden mest zichtbaar aanwezig.
1.4 Zieke koeien in de afkalfruimte	☒ Gebeurt nooit ☐ Ruimte wordt soms ook gebruikt voor koeien met melkziekte, slepende melkziekte of vergelijkbare ziekten ☐ Ruimte wordt ook gebruikt voor koeien die moeilijk lopen. ☐ Ruimte wordt ook gebruikt voor zieke zwakke dieren, waarbij geen diagnose is gesteld ☐ Ruimte wordt ook gebruikt voor koeien met maag- en darmaandoeningen, niet zijnde Paratuberculose ☐ Ruimte wordt ook gebruikt voor koeien die verdacht zijn van Paratuberculose
1.5 Pasgeboren kalveren blijven bij de moeder	☒ Kalveren worden altijd binnen 1 uur bij de moeder weggehaald ☐ Kalveren worden altijd binnen 6 uur bij de moeder weggehaald ☐ Er worden kalveren, die langer dan 6 uur bij de moeder lopen weggehaald in 1 van de 10 afkalvingen ☐ Er worden kalveren, die langer dan 6 uur bij de moeder lopen weggehaald in 2-3 van de 10 afkalvingen ☐ Er worden kalveren, die langer dan 6 uur bij de moeder lopen weggehaald in 4-5 van de 10 afkalvingen ☐ Kalveren blijven meestal langer dan 6 uur bij de moeder
1.6 Kalveren drinken bij de koeien	☒ Gebeurt nooit ☐ Gebeurt 1 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt 2 tot 3 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt 4 tot 5 keer per 10 afkalvingen ☐ Gebeurt altijd
1.7 Het uier van de koe is bevuild met mest	☒ Nooit ☐ Spenen zijn schoon. Gemiddelde bevulling van mest op uiers bij een deel van de kalfkoeien in de afkalfruimte ☐ Spenen zijn schoon. Uiers zijn vuil van mest bij de meeste kalfkoeien in de afkalfruimte ☐ Spenen zijn zichtbaar vuil. Aanzienlijke hoeveelheden mest op de uiers bij de meeste kalfkoeien in de afkalfruimte ☐ Aanzienlijke hoeveelheden mest op de spenen en uiers bij de meeste kalfkoeien in de afkalfruimte

Fokkalveren voor spenen, na vertrek uit afkalfstal

2.1 Voeren van biest van meerdere koeien	☒ Het kalf krijgt uitsluitend biest van de moeder ☐ Voer 1-2 x per jaar geen biest van de moeder ☐ Voer 1-2 x per maand geen biest van de moeder ☐ Voer meestal geen biest van de eigen moeder ☐ Voer biest aan kalf ongeacht van welke koe
2.2 Voeren met restmelk(tankmelk)	☒ Gebeurt nooit ☐ Voer restmelk 1-2 x per jaar ☐ Voer restmelk 1-2 x per maand ☐ Voer meestal restmelk ☐ Voer altijd restmelk
2.3 Voeren met melk van zieke koeien (incl. hoog celgetal en antibioticaresiduen)	☒ Gebeurt nooit ☐ Voer melk van zieke koeien 1-2 x per jaar ☐ Voer melk van zieke koeien 3-4 x per jaar ☐ Voer melk van zieke koeien 1-2 x per maand ☐ Voer meestal melk van zieke koeien ☐ Voer altijd melk van zieke koeien

- 2.4 Fysieke afscheiding tussen koeien en kalveren
- Geen mestcontact mogelijk
  - Alleen in contact met volwassen dieren als het noodzakelijk is. Afscheiden stalenheden
  - Kalveren kunnen in contact komen met koemest bij het uitmesten
  - Kalveren kunnen in contact komen met koemest via uitmestmechanisatie
  - Er is altijd contact tussen kalveren en koeien en/of koeienmest
- 2.5 Verontreiniging van melk, voer of huisvesting met mest van koeien
- Afgesloten melkmer en mestvrij voer
  - Open melkmer in melkstal
  - Open melkmer en geen mestvrij voer

Kalveren na spenen t/m 5 maand

- 3.1 Direct contact met koeien of koeienmest
- Nooit
  - Alleen in contact met volwassen dieren als het noodzakelijk is. Afscheiden stalenheden met dichte wanden
  - Kalveren kunnen in contact komen met koeienmest tijdens uitmestwerkzaamheden
  - Kalveren kunnen in contact komen met koeienmest / zijn gehuisvest dicht bij mestopslag
  - Er is altijd contact tussen kalveren en koeien en/of koeienmest
- 3.2 Verontreiniging van water, voer of huisvesting met mest van koeien
- Nooit (gescheiden water- en voervoorziening)
  - Kleine hoeveelheden mest zichtbaar. Water- en voerbak meer dan 1x per week schoonmaken
  - Mest zichtbaar. Water- en voerbak worden niet 1x per week schoongemaakt
  - Voer van de koeien wordt naar de kalveren geschoven
  - Mest zichtbaar. Water- en voerbak worden zelden schoongemaakt
  - Veel verontreiniging met mest
- 3.3 Samenweiden met koeien/ weiden op percelen waar koeien zijn geweest
- Nooit
  - Alleen als ze naar buiten gaan / bij uitbraak
  - Weiden 25% tot 100% dezelfde percelen als de koeien
  - Weiden altijd samen met koeien
- 3.4 Drijfmest op weidepercelen
- Nooit
  - Weiden op grasland pas na meer dan 2 jaar na drijfmestgift
  - Weiden op grasland van 10 mnd tot 2 jaar na drijfmestgift
  - Weiden op grasland van 4 tot 10 mnd na drijfmestgift
  - Weiden op grasland korter dan 4 mnd na een drijfmestgift
  - Vaak drijfmest op grasland zonder rekening te houden met weiden

Pinken vanaf 6 maand

- 4.1 Direct contact met koeien of koeienmest
- Nooit
  - Alleen in contact met volwassen dieren als het noodzakelijk is. Afscheiden stalenheden met dichte wanden
  - De opfok kan in contact komen met koemest bij uitmesten
  - De opfok is vaak in contact met uitmestmechanisatie of zijn dicht bij mestopslag gehuisvest
  - Er is altijd contact tussen de opfok en de koeien en/of koeienmest
- 4.2 Verontreiniging van water, voer of huisvesting met koeien
- Geen
  - Kleine hoeveelheden mest. Eigen gereedschappen voor elke groep
  - Zichtbare hoeveelheid mest. Gereedschappen worden gebruikt voor meerdere diergroepen
  - Veel mest. Gereedschappen worden gebruikt voor meerdere diergroepen
  - Zeer veel mest. Gereedschappen worden gebruikt voor meerdere diergroepen
- 4.3 Samenweiden met koeien/ weiden op percelen waar koeien zijn geweest
- Nooit
  - Alleen als ze uitbreken
  - Gezamenlijk gebruik percelen met volwassen dieren
  - Altijd samen weiden met volwassen dieren
- 4.4 Drijfmest op weidepercelen
- Nooit
  - Weiden op grasland meer dan 2 jaar na drijfmestgift
  - Weiden op grasland minder dan 1 jaar na drijfmestgift
  - Vaak drijfmest op grasland zonder rekening te houden met weiden

Koeien

- 5.1 Verontreiniging van voer of water met mest
- Geen
  - Zichtbare hoeveelheden mest. Eigen gereedschap voor elke groep
  - Veel mest. Gereedschappen worden gebruikt voor meerdere doeleinden
- 5.2 Mestverontreiniging van opgeslagen voer
- Geen
  - Dagelijkse verontreiniging mogelijk
- 5.3 Drijfmest op weidepercelen in hetzelfde seizoen
- Geen
  - Weiden op grasland langer dan 1 jaar na mestgift
  - Weiden op grasland minder dan 1 jaar na mestgift
- 5.4 Toegang tot gebieden met mestopslag
- Nooit
  - Toegang mogelijk

Besmetting van andere veestapels

6.1 Hygiëne maatregelen voor bezoekers

Onder bezoekers worden verstaan de professionals als dierenarts, inseminator, klauwbekapper, andere veehouders etc, die dagelijks contact hebben met koeien in andere veestapels

- Het is vereist dat bezoekers schone kleding en laarzen van het bedrijf gebruiken
- Bezoekers wordt gevraagd de eigen laarzen te wassen en te ontsmetten voor ze de stal in gaan
- Er zijn geen restricties voor bezoekers

6.2 Zekerheid bij inkoop van dieren

- Er worden nooit dieren aangekocht
- Er worden alleen dieren aangekocht uit veestapels met een gelijke of hogere status
- Er worden dieren aangekocht van maar 1 veestapel waarvan de verkoper zegt dat er geen Para in de veestapel voorkomt
- Er worden dieren aangekocht van meerdere veestapels. Er is geen informatie over de Para-status

6.3 Hygiëne bij het ophalen van dieren

- Het ophalen van dieren bijv. voor de slacht gebeurt via een aparte inrit en vanuit een aparte afdeling zodat er geen besmetting kan optreden
- Soms kan bij het ophalen van dieren besmetting optreden
- Er zijn geen bijzondere maatregelen getroffen om besmetting tegen te gaan bij het ophalen van dieren